

بررسی های تشخیصی

1. علایم بالینی و معاینه جسمانی
2. تست مانتو (PPD)
3. کشت خلط
4. رادیوگرافی قفسه سینه

نکات قابل توجه

- با مصرف ریفامپین (داروی ضد سل) رنگ ادرار اشک و سایر ترشحات بدن به رنگ قرمز یا نارنجی در می آید.
- در صورت مصرف داروهای ضد سل از غذاهای حاوی تیرامین مانند پنیر کهنه ماهی دودی ماهی تن و ... اجتناب شود.
- در صورت تحریک گوارشی داروهای ضد سل همراه غذا یا آنتی اسید مصرف شود در غیر اینصورت با معده خالی و حداقل یک ساعت قبل از غذا مصرف شود.

عوارض داروهای ضد سل

1. سرگیجه و تاری دید
2. تهوع و استفراغ
3. زرد شدن سفیدی چشم ها
4. عدم تعادل و وزوز گوش

علایم بالینی:

1. سرفه با یا بدون خلط
2. کم اشتها
3. خستگی و کاهش وزن
4. تعریق شبانه
5. تنگی نفس و گرفتگی صدا
6. هموپتزی (خلط خونی)
7. درد در ستون فقرات

عوارض سل

1. اختلالات گوارشی
2. انتشار عفونت سل
3. سوء تغذیه

پیشگیری در جامعه

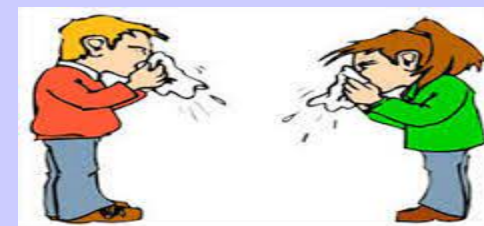
اصلی ترین راه مبارزه با این بیماری

شناسایی افراد مبتلا و درمان آنها با داروهای ضد سل می باشد. راه های دیگر: واکسیناسیون توسط واکسن ب.ت.ژ است. در حال حاضر در بدو تولد و در یک نوبت تزریق می شود. ارتقاء آموزش های بهداشتی و سطح اقتصادی و فرهنگی در جامعه موجب کاهش بیماری می گردد.

بیماری سل ریوی (TB): بیماری عفونی است که پاراننشیم ریه را مبتلا میکند. این بیماری واگیر دار در کشورهای جهان سوم از معضلات بهداشتی است. این بیماری می تواند تمامی اعضای بدن را گرفتار کند اما بیشتر ریه ها را درگیر می کند.

عامل بیماری: مرض سل یکی از بیماری های مهلک در جهان است که عامل آن میکوباکتریوم های سلی است.

راه انتقال: قطرات ریز تنفسی فرد مبتلا به عفونت از طریق عطسه و سرفه

عوامل مستعد کننده:

1. بیماری نقص سیستم ایمنی
2. فقر و عدم رعایت بهداشت
3. دیابت
4. بیماری کلیوی پیشرفته
5. مهاجرت از کشورهای با شیوع بالای سل
6. سوء تغذیه

آموزش به بیمار و خانواده

تغذیه

1. توصیه به مصرف مایعات به جهت رقیق شدن ترشحات و خلط روزانه 2 الی 3 لیتر (8 لیوان بزرگ)
2. مصرف رژیم غذایی پر کالری پر پروتئین (فرنی، حلیم، برنج، سیب زمینی، سبزیجات، لبنیات و ...)
3. استفاده از ویتامین ها بخصوص ویتامین سی شامل مرکبات، سبزیجات و میوه ها

توجه

- بعد از 2 هفته از شروع درمان امکان انتقال بیماری به دیگران وجود ندارد ولی در 2 هفته اول درمان باید
- از تماس های مکرر با بیمار مبتلا به سل خودداری کرد.
- در تماس کوتاه و گذرا امکان انتقال بسیار کم است
- سل از طریق غذا، آب، تزریق خون یا نیش حشرات منتشر نمی شود.

کنترل عفونت

1. برای جلوگیری از انتشار عفونت فرد مبتلا حتما از ماسک استفاده کنید.
2. پوشاندن دهان حین عطسه و سرفه
3. شستن دست ها به روش استریل
4. دستمال های آلوده در داخل کیسه قرار داده شود و معدوم یا سوزانده شود.
5. بیمار هر روز در معرض نور آفتاب قرار گیرد.
6. لباس و ملحفه های بیمار با آب گرم شستشو داده شود و در معرض نور آفتاب قرار گیرند.
7. بیمار وسایل شخصی جداگانه مانند حوله و... داشته باشد
8. نظافت اتاق با داشته باشد.
9. نظافت اتاق با پنجره های باز انجام شود.

مركز كنترل و پيشگيري از بيماري سل

سل

QM.SH.PA.120.00	کد
سل	عنوان
سمیره اصل ربیعی	تهیه کننده
کمیته آموزش به بیمار	تایید کننده
برونر سوارث	منبع
دکتر محمودی (فوق تخصص غدد فاطمه رادبه (سوپروایزر آموزشی)	ناظر کیفی
فروردین 1401	سال تهیه

